

Z tohoto znění kanonické visitace tedy plyne, že učitel jako organista má z obecní pokladny požitky 8 zl. 15 kr. konvenč. mince jako relutum naturální dávky 3 sáhů palivového dříví, kteréžto množství dříví převádí žal. úřad stejně jako obec v usnesení městského zastupitelstva z 10. října 1931 na 12 m³. V obsahu kanonické visitace, dovolané žal. úřadem, není tedy pokladu pro závěr, že obec poskytuje učiteli jako organistovi palivové dříví in natura, nýbrž že jen vyplácí z obec. pokladny relutum za tuto naturální dávku. Ale ani kdyby se mohl obsah kanonické visitace snad vyložit tak, že připouští alternativně plnění buď dříví in natura nebo peněžní hodnoty této naturální dávky, pak žal. úřad nijak v nař. rozhodnutí neodůvodnil, jakou úvahou dospěl k názoru, že právo volby té které alternativy nepřísluší obci.

Z těchto úvah dospěl nss ke zrušení nař. rozhodnutí podle § 6 zákona o ss.

Č. 12.572.

Samospráva obecní: * Ústavy a fondy uvedenými v odst. 3 § 2 zákona č. 304/1920 Sb. rozumějí se pouze ústavy a fondy ve smyslu odst. 1, tedy ústavy a fondy, jichž majetkový substrát je součástí obecního jmění.

(Nález z 15. října 1936 č. 15.345/36.)

V ě c: Měšťanská rolní pokladna v Českém Brodě (adv. Dr. Bohumír Stojan z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 2. července 1934 o správě měšťanského majetku.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. správ. komise výměrem ze 16. března 1927 učinila usnesení, kterým se ve smyslu § 2 zákona z 18. dubna 1920 č. 304 Sb. přikazuje správa movitého a nemovitého jmění Měšťanské rolní pokladny českobrodské městu Českému Brodu a užitky ze jmění toho plynoucí se přikazují do obec. pokladny téhož města, pokud nebudou vyčerpány již pravoplatně přiznanými a měšťanům dosud vyhrazenými užitky nemajetným osobám ve smyslu § 3 téhož zákona.

Odvolání, jež z výměru toho podala Měšťanská rolní pokladna v Českém Brodě, žal. úřad nař. rozhodnutím z části vyhověl, zrušiv pro nezákonnost napadené usnesení okr. správ. komise v té části, pokud jím byly přikázány užitky, plynoucí ze jmění Měšťanské rolní pokladny, do obec. pokladny města Českého Brodu, v ostatním však odvolání to zamítl jako bezdůvodné.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí jmenovanou pokladnou uvažoval soud takto:

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad na základě § 2 odst. 3 zákona č. 304/1920 Sb., že správa majetku Měšťanské rolní pokladny v Českém Brodě přísluší obci Českému Brodu. Soud shledal, že výrok ten nemá v cit. zákoně opory.

Zákon č. 304/1920 Sb. v § 1 zrušuje ustanovení obec. zřízení o měšťanech a právu měšťanském a odstraňuje tím dosavadní privilegovanou třídu občanů.

V § 2 normuje v některých směrech důsledky z toho plynoucí. Odst. 1 tohoto paragrafu stanoví, že »užitky z obecního jmění (ústavů, fondů), které byly dosud vyhrazeny měšťanům, plynou do obecní pokladny«. Toto ustanovení vztahuje se tedy docela jasně jen na takové jmění, ústavy a fondy, které byly vlastnictvím obce a tvořily součást jmění obce. V odst. 2 činí zákon disposici o takových nadacích, kde podle nadační listiny požitky byly vázány podmínkou měšťanství a kde tedy po zrušení měšťanství se musilo státi opatření náhradní. V odst. 3 upravuje se správa »ústavů, fondů a nadací měšťanských«. Co všechno zákon těmito slovy má na mysli, není tu řečeno. Již z úzké souvislosti tohoto odstavce s odst. 1 a 2 a ze stejné nomenklatury je však na snadě závěr, že zákon má také zde na zřeteli jen ty ústavy, fondy a nadace, o nichž po stránce užitků, resp. požitků disponuje v odst. 1 a 2 — tedy jen ústavy a fondy, které vlastnický patří obci, a mimo ně jen nadace.

Tomuto závěru svědčí i úvaha, že účelem cit. zákona — jak se podává z parlamentních materiálů k němu (zpráva ústavního výboru, tisk č. 2836 Nár. shr. čsl. z r. 1920, na rozdíl od prvního návrhu L. Pika a soudr., tisk č. 2118 Nár. shr. z r. 1920) — nebylo zasahovati do soukromoprávních poměrů, zejména převáděti vlastnictví náležející dosud subjektům od obce rozdílným na obec, nýbrž pouze odstraniti privilegovanou třídu měšťanů v obci a vyvoditi důsledky z opatření toho nutné co do požívání jmění obec. a jmění nadačního. Konečně mluví pro tento názor i úvaha, že není myslitelné, aby zákonodárce, jenž se přece o užívání jinakých samostatných ústavů a fondů měšťanských vůbec nezmiňuje a tedy na užívacím právu dosavadních destinátářů k těmto útvarům nic nezměnil, právě jen správu těchto útvarů byl chtěl dosavadním správním orgánům odňati a přenést ji na obec. I takováto dispositice byla by citelným zásahem do soukromých práv dosavadních oprávněnců, jakého bez výslovného, jasného ustanovení zákona přijati nelze.

Z těchto úvah dospěl soud k závěru, že cit. zákon v § 2 odst. 3 prikazuje obci správu pouze oněch ústavů a fondů, určených pro měšťany, které jsou uvedeny v odst. 1, t. j., které patří vlastnický obci, a dále již jen správu nadací, uvedených v odst. 2. Proti tomu nedá se zejména namítati, že při tomto výkladu by byl cit. předpis zbytečný, kdyžť — jak známo — vyskytovaly se případy, že ústavy a fondy, určené pro měšťany, přes to, že náležely vlastnický obci, podle obvyčeje byly až dosud spravovány zvláštními orgány, utvořenými z privilegované třídy měšťanů. Tento stav chtěl zákonodárce patrně odstraniti, a to i tam, kde by obec o své újmě tak neučinila.

Majetkový substrát Měšťanské rolní pokladny v Čes. Brodě, jak je nesporné, nepatří vlastnický obci Čes. Brodu, a také není o tom pochybnosti, že nemá povahy nadace. Nespadá tedy pokladna ta pod po-

jem »ústavů, fondů a nadací měšťanských« ve smyslu § 2 odst. 3 cit. zákona, a výrok žal. úřadu, kterým se správa pokladny té přikazuje obci Čes. Brodu, nemá v tomto zákoně podkladu.

Č. 12.573.

Spolkové právo. — Řízení před nss: I. * Jednotliví členové spolku nejsou legitimováni ke stížnosti na rozhodnutí, jímž byl spolek rozpuštěn. — **II. *** Ve sporu o rozpuštění spolku podle § 3 odst. 3 zákona č. 201/1933 Sb. nemůže nss řešiti námitku, že politická strana, jejímž účelům spolek sloužil, byla rozpuštěna nezákonně. — **III. *** Účelům politické strany může »sloužiti« (§ 3 odst. 1 zákona č. 201/1933 Sb.) i spolek, který je na této straně zcela nezávislý. — **IV. *** »Potřebu« rozpuštění spolku podle § 3 odst. 3 zákona č. 201/1933 Sb. musí úřad odůvodniti. — **V. *** Aby nss mohl posouditi, je-li zanedbané slyšení strany podstatnou vadou řízení, musí stížnost k němu podaná konkrétně označiti relevantní skutečnosti, důkazy i protidůkazy, jichž uplatnění bylo vadným postupem úřadu znemožněno.

(Nález z 16. října 1936 č. 15.145/36.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 3803/24, ad II. Boh. A 12.093/35.

Věc: Edmund P. a Josef B. v Ústí n. L. jménem spolku »Gewerkschaftsverband deutscher Arbeiter« v Ústí n. L. a jménem vlastním (adv. Dr. Antonín Kreissl z Podmokel) proti rozhodnutí min. vnitra z 24. listopadu 1933 (odb. rada Dr. Karel Matějka) o rozpuštění spolku.

Výrok: Stížnost, pokud je podána Edmundem P. a Josefem B. vlastním jménem, odmítá se pro nepřipustnost, pokud je podána spolkem »Gewerkschaftsverband deutscher Arbeiter« v Ústí n. L., se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím rozpustil žal. úřad podle § 3 odst. 1, 3 a 4 a § 14 zákona z 25. října 1933 č. 201 Sb. spolek »Gewerkschaftsverband deutscher Arbeiter« se sídlem v Ústí n. L.

Na toto rozhodnutí podali u nss stížnost Edmund P. jako poslední předseda spolku »Gewerkschaftsverband deutscher Arbeiter« v Ústí n. L. a Josef B. jako člen posledního představenstva tohoto spolku, a to jednak jménem rozpuštěného spolku, jednak jménem vlastním jako členové spolku.

Tento soud v nálezu z 24. června 1924 č. 1508 Boh. A 3803/24 vyslovil a odůvodnil právní názor, že jednotliví členové spolku nejsou legitimováni ke stížnosti na rozhodnutí, jímž byl spolek rozpuštěn. Trvá na tomto právním názoru i v tomto případě a poukazuje podle § 44 jedn. řádu na důvody řečeného nálezu, nss odmítl jako nepřipustnou stížnost, pokud je podána Edmundem P. a Josefem B. jako členy rozpuštěného spolku.